

'In de jaren '70 was het een tijdje mode om cafés en restaurants met religieuze voorwerpen te verbouwen.

Dat heb ik altijd geweigerd, uit principe'

GOTIEK EN ART DECO

"Ik wil altijd weten waar mijn spullen terecht komen. Het moet gewoon kloppen. Zo was het in de jaren '70 een tijdje mode om cafés en restaurants met religieuze voorwerpen te verbouwen. Dat heb ik altijd geweigerd, uit principe. Een monstrans op de bar, een Heilig Hart in een café, dat stoort mij echt. Of wat ook wel gedaan werd: een paar dezelfde biechtstoelen opkopen en daar dan achterwandjes voor de wc's van maken. Dat is toch zonde?"

Voor de leek lijken al die kerkattributen misschien op elkaar en hebben alle katholieke kerken dezelfde voorwerpen in huis, maar er zijn wel degelijk stijlverschillen te zien. Die hebben vooral te maken met de tijd en het land waarin de voorwerpen gemaakt en gebruikt werden. Tot in de jaren vijftig van de vorige eeuw is er aan de ontwerpen op religieus gebied nog gemoderniseerd en gewijzigd. "In Nederland vind je bijvoorbeeld geen barok, dat begint pas in Vlaanderen. Maar ook in Duitsland en dan zuidelijker: Zwitserland, Oostenrijk, Italië. Bij ons moet het gotisch of Romaans zijn, maar we kennen ook art deco en Jugendstil. Jaren dertig vorige eeuw, die stijl vind je ook heel duidelijk terug in de kerken. Dan krijg je bijvoorbeeld kortere kandelars, of er werd meer hout gebruikt. Wat ook opvalt: de Nederlandse kerken hadden altijd het beste van het beste in huis. Vaak waren het schenkingen van rijke kerkgangers die min of meer tegen elkaar opboden. Als ze iets lieten maken voor de kerk moest dat de allerhoogste kwaliteit zijn. Echte rommel komt nooit uit een kerk."

LIEFDE VOOR MOOIE SPULLEN

De collectie van Peters is gigantisch, maar vormt eigenlijk slechts een klein gedeelte van wat Nederland ooit in huis had. De door de Paus opgelegde versoering is in sommige kerken en kloosters wel heel rigoureuus uitgevoerd. 'Versoberen' werd

'steriel maken' en voor de buitenwereld moest alle pracht en praal geruisloos verdwijnen.

"Er is heel veel verloren gegaan in die tijd. Een aannemer kreeg de opdracht alles weg te halen, dus wat gebeurde ermee? Een deel werd in de sloot gegooid, of het werd gebruikt om een oprit mee te verharden. Een heel groot deel werd gewoon verbrand. Echt waar, ik heb erbij gestaan – met tranen in mijn ogen – dat vijftiende en zestiende eeuwse beelden op de brandstapel

terecht kwamen. En niemand die het interesseerde. Ze hebben veel te laat ontdekt dat een deel van ons culturele erfgoed verkwanseld werd. Ik heb 25 jaar geleden al geroepen: 'Maak mij archivaris of coördinator, dan zorg ik ervoor dat alles geregistreerd wordt en bewaard blijft.' Uiteindelijk moest ik wel gaan verkopen, omdat ik niet kon blijven verzamelen. Maar zeventig procent van wat ik verkoop krijgt een kerkelijke herbestemming, over de hele wereld. Veel gaat naar de Verenigde Staten, en ook in Japan is heel veel interesse. Daar komt het allemaal weer in kerken terecht, met een certificaat erbij wat het is en waar het vandaan komt."

Peters is zelf nog wel eens

verbaasd over hoe het allemaal gelopen is. Het is nooit de bedoeling geweest dat zijn verzameling zo uit de hand zou lopen. Soms beangstigt het hem zelfs. "Je bent zoveel bezig met de randverschijnselen, de kosten van de panden, verwarmen, beveiligen, de verzekering, de belastingen... Soms denk ik wel eens: 'Zal ik vandaag stoppen of morgen?' Maar het is niet meer terug te draaien. Moet ik dan alles laten veilen? Dan is het weg! Dus ik ga maar gewoon door. Uit liefde voor al die mooie spullen."

Fluminalis, Rijdt 2, Horssen (Gld.)

tel. 0487-541999

openingstijden: wo t/m za van 10–17 uur

